

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 28 września 2023 r.

Poz. 4473

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR P-II.4131.2.213.2023 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 27 września 2023 r.

Działając na podstawie art.85, 86 i 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz.40 z późn.zm.), art. 4 ust. 1 i art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2019r. poz. 1461)

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

§ 3. w zakresie wyrazów „i wchodzi w życie z dniem 1 września 2023r.” uchwały Nr LXII/441/2023 Rady Gminy Besko z dnia 29 sierpnia 2023r. w sprawie zmiany uchwały

w sprawie ustalenia opłat za pobyt dzieci w żłobkach samorządowych utworzonych przez Gminę Besko.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 29 sierpnia 2023r. Rada Gminy Besko podjęła ww. uchwałę która została przekazana do organu nadzoru 08.09.2023r.

W § 3 uchwały rada określiła, że uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego i wchodzi w życie z dniem 1 września 2023r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie § 3 uchwały z istotnym naruszeniem art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów normatywnych (Dz.U. z 2019 r. poz.1461), w związku z czym wszczął w dniu 22 września 2023r. postępowanie zmierzające do stwierdzenia nieważności § 3 w zakresie wyrazów „i wchodzi w życie z dniem 1 września 2023r.”

W myśl art. 88 ust. 1 Konstytucji RP warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie. Zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa wspomniana ustawa. Z treści powołanego art. 88 ust. 1 Konstytucji wynika, że data ogłoszenia przepisu prawnego, w tym m.in. uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, jest datą początkową, od której może on wejść w życie. Powtórzeniem przepisu konstytucyjnego jest art. 42 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa przytaczana wyżej ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych i innych aktów prawnych, a w szczególności treść cytowanego wyżej art. 4 ust. 1.

Według art. 4 ust. 1 tej ustawy akty prawne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane są w dziennikach urzędowych i wchodzi w życie po upływie 14 dni od ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Z kolei ust. 2 tego przepisu stanowi, że w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż 14 dni, a jeżeli ważny interes prawny państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia aktu w dzienniku urzędowym. Natomiast art. 5 ustawy stanowi, że przepisy art. 4 nie wykluczają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Analizowana uchwała, w związku z rodzajem zawartych w niej norm prawnych, jest aktem prawa miejscowego i powinna podlegać wyżej wymienionym regułom publikacji i wejścia w życie

aktów normatywnych zawierających przepisy powszechnie obowiązujące ogłaszane w dzienniku urzędowym z zachowaniem odpowiedniego terminu *vacatio legis*, który ma na celu zapoznanie się z nowymi rozwiązaniami przez adresatów tychże norm.

W ocenie organu nadzoru ww. uchwała - w zakresie wyrazów: "i wchodzi w życie 1 września 2023r", zawartych w § 3 uchwały - została wydana z istotnym naruszeniem prawa, to jest: art. 4 ust. 1 i art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych oraz art. 2 Konstytucji RP, statuującego zasadę demokratycznego państwa prawa oraz zasadę zaufania obywateli do państwa.

Zgodnie z obowiązującą linią orzeczniczą odstępianie od zasady niedziałania prawa wstecz dopuszczalne jest jedynie wyjątkowo i tylko z usprawiedliwionych względów, gdy jest to konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnej, ocenianej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji. Jak wskazano w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, wsteczna moc prawa może dotyczyć ewentualnie tylko przyznania praw. Z całą stanowczością natomiast należy wykluczyć możliwość zastosowania tej normy do nakładania obowiązków (zob. wyrok NSA z dnia 19 listopada 2000 r., sygn. akt II FSK 1272/09).

Analizowana uchwała prowadzi do podwyższenia opłat za pobyt dzieci w żłobkach samorządowych, co przeczy konstytucyjnej zasadzie niedziałania prawa wstecz.

Wobec stwierdzenia nieważności § 3 w zakresie wyrazów „i wchodzi w życie z dniem 1 września 2023r.”, przedmiotowa uchwała wejdzie w życie na mocy art. 4 ust.1 u.o.a.n., tj. 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

Powyższe ustalenia uzasadniają stwierdzenie nieważności uchwały Nr LXII/441/2023 Rady Gminy Besko z dnia 29 sierpnia 2023r. w części wskazanej w sentencji.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul. Kraszewskiego 4A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. WOJEWODY PODKARPACCKIEGO
Zastępca Dyrektora Wydziału Prawnego i Nadzoru

Małgorzata Wąsacz